

Misterij svetega grala, 2. del: Perceval, gralov grad in drugi skrivnostni liki

Po legendi je Perceval plemeniti vitez in vztrajni iskalec grala. Je ?istega srca, pogumen, sr?en, vzdržljiv. Takšna je klasi?na slika Percevala, kakor jo najdemo v razli?nih besedilih. Sam Perceval pa ni zadovoljen s tem, da je zgolj plemenit, pogumen in sr?en, ?eprav mu gre na prvi pogled kot vitezu prav dobro.

Njegova duša izkuša poklicanost, ki dale? presega omenjene vrline. Sr?nost, pogum in plemenitost so le zunanji odrazi njegove duševne in duhovne poti, ki mu je naložena. Pot mora najti v številnih blodnjah in preizkušnjah.

Najprej si na kratko priklj?imo v spomin vsebino legende.

Legenda o gralu Chrétiena de Troyesa

Legendo o gralu sre?amo v številnih izro?ilih, ki so se v teku stoletij razli?no izoblikovala. Ena najstarejših razli?ic je Zgodba o gralu francoskega trubadurja Chrétiena de Troyesa iz leta 1188.

Percevala, junaka tega epa, je vzgojila mati Herzeleide (nem. bole?ina srca) v gozdu dale? od ljudi. Tam Perceval neko? sre?a viteza, in tudi sam se že od mladih nog ?uti poklican za to nalogo. Privla?i ga dvor kralja Arturja z omizjem plemenitih vitezov. Poleg sr?nosti, hrabrosti in plemenitosti odlikuje mladega Percevala tudi posebna ?istost srca. Richard Wagner opiše to stanje kot nedolžno dušo.

Kasneje se mladi vitez sre?a z ribi?em, za katerega se izkaže, da je gralski kralj in da trpi za hudo boleznijo. Na kraljevem gradu prejme Perceval dragocen me? in doživi skrivnostni sprevod: v dvorano prinesejo gral in krvave?e kopje. Gral je dragocena zlata skodelica, iz katere izhaja žare?i sij; jedi, zaužite med obredom, pa udeleženi poklanjajo neumrljivost.

Perceval za?udeno opazuje dogajanje, a zaradi svoje mladostne naivnosti pozabi postaviti odlo?ilno vprašanje, ki ga navzo?i pri?akujejo od njega: Komu, ?emu služi gral?

Z nor?evanjem in posmehom pospremi Percevala v svet obi?ajnega viteškega življenja. Na Arturjevem gradu sre?a še Kundry, divjo ženo, ki ga grdo ozmerja in mu odkrije: ?e bi pravilno postavil vprašanje, bi se kralj ribi? rešil trpljenja. Pretresen se Perceval ponovno odpravi na pot, da bi našel gralov grad.

Šele po mnogih letih blodenj in preizkušenj kon?no sre?a starega puš?avnika, ki mu pojasni, kaj pomeni resni?na povezanost z gralom.

Tu se zgodba Chrétiena de Troyesa kon?a. Ep je fragment. Pot do grala se kon?a tam, kjer Perceval dobi vpogled v delovanje Boga, kjer se v njem pri?ne prebujati nova zavest.

Nadaljnemu dogajanju moramo slediti na podlagi drugih virov. Najprej gre za vprašanje:

Kaj in kje je gralov grad?

V prvem nizu ?lankov smo navajali pripoved o gralu Hermesa Trismegista. Gral je opisan kot posoda, ki jo je bil Bog potopil v zemeljsko življenje, da bi v njej podarjal ljudem svete duhovne jedi.

Gralov grad nam lahko simbolizira podro?je, v katerem se Bog, Duh, sre?a s ?lovekom. To podro?je je raven duše, a ne obi?ajne, umrljive duše, temve? Božje duše, ki je kot kal skrita v ?loveku. Rožni križarji ji re?ejo vrtnica srca; tudi simbol vrtnice se pogosto pojavlja skupaj z gralom.

Vrtnica srca ne izvira iz obi?ajnega sveta z njegovim tostranstvom in onostranstvom, ampak iz podro?ja, ki ga Sveto pismo imenuje raj, eden. To je polje ve?nosti, ki ne pozna ne nasprotij ne smrti in ji pripovedi o gralu pravi daljna dežela.

Gralov grad ni dostopen vsakomur. Skrit in neviden je za obi?ajno, na umrljivo naravo usmerjeno zavest. Najde ga lahko le iskalec grala – ?lovek, ki je pri?el slediti svojemu nesmrtnemu dušnemu jedru in iš?e pot notranje spremembe. Neko? bo sre?al Amfortasa, kralja ribi?a, kateri ga bo vzel s seboj na gralov grad.

Amfortas in tragi?na predzgodovina Parsifalove epizode

Po legendi je Amfortas ranjeni kralj. Je vodilni duhovnik gralovega bratstva, ki živi na gralovem gradu. Amfortasova naloga je, da s pravilnim ritualom razpira ?udežno kupo, v katero se potem izlije svetloba Boga – pogosto simbolizirana v podobi goloba –, in se tam spremeni v sveto hrano. Zaužijejo jo bratje grala in omogo?i jim ve?no življenje. Takšen je del zgodbe v Wagnerjevi operi Parsifal.

Ritual lahko vodi le Amfortas, vendar mu delo zaradi rane povzro?a neskon?no bole?ino. Poškodbo je povzro?ilo njegovo lastno kopje, ki mu ga je bil odvzel Klindsor, brat odpadnik. Ta je gralov grad zapustil in izbral pot teme, goljufije in ?rne magije. Klindsor je Amfortasa zapeljal, da se je ta pri?el bojevati proti zlu z lastno voljo.

Usodna bitka z zlom

Amfortas je podlegel skušnjavi. Odšel je z gradu in pri?el bitko s svetom. Visi med življenjem in smrtjo. Ne more umreti in njegovo življenje je postalo muka, kajti rana je neozdravljiva. Le ?ista duša, ki bi iz so?utja postavila odlo?ilno vprašanje Komu, ?emu služi gral in Kaj te mu?i, bi ga lahko ozdravila in rešila bole?ine.

V gralovem epu nam lahko vsaka oseba simbolizira junakov notranji vidik. Kar Parsifal vidi, je le vnanja, zrcalna slika tistega, kar je v njem samem. Zrcalno sliko ugleda ravno v trenutku, ko je prisiljen, da jo spozna, razume, razreši in se odreši.

Amfortas je torej tisto, kar trpi v njem samem, in hkrati tisto, kar ga mo?no spodbuja k iskanju grala. To je njegovo padlo notranje jedro, ki je bilo neko? podleglo skušnjavi in se povezalo s svetom nasprotij ter se za?elo upirati zlu tega sveta.

Tako je bilo oropano povezave s Svetim Duhom, ?igar simbol je kopje. Izguba Svetega Duha, ki ga je bil kralj neko? posedoval kot ustvarjalno zmožnost, je povzro?ila neozdravljivo rano. Zato je vedno znova potrebna nova osebnost, da odkrije notranjo pot in omogo?i ponovno povezavo duše z Duhom. Takšen ?lovek je v legendah predstavljen kot junak, v našem primeru Parsifal.

Kako gral razlagajo rožni križarji

Rožni križarji utemeljujejo nemir in nezadovoljstvo iskalca grala z dejstvom, da v sleherniku prebiva nekaj, kar ne izvira iz te narave. ?loveka vidijo in izkušajo kot dvojno bitje. S svojim razumom, ob?utki in umrljivo dušo pripada smrtni naravi, v resnici pa je veliko ve?: je nesmrtni mikrokozmos, svet v malem, v katerem je neko? delovala nesmrtna oblika

izražanja z zmožnostjo lastnega ustvarjanja. S padcem se je izrodila in ujela v svet grobe materije.

Padec opisujejo legende kot skušnjava, ki ji je podlegel Amfortas. Odtlej se mora ?loveški mikrokozmos vedno znova utelešati v umrljivo snov, da bi si nabral izkušnje in nekega dne našel pot v izvorni svet. Iz narave nastala osebnost umre, žetev izkušenj pa se vtisne v mikrokozmos in je na razpolago naslednji utelesitvi.

Resni?ni vzrok trpljenja

Nesmrtno jedro mikrokozmosa, neumrljiva duša, od katere je ostala le vrtnica, trpi ob nenehno ponavljajo?ih se utelesitvah. Tega pravzaprav no?e. Trpi, ker je vpeta v svet in jo nenehno premetava med dobrim in zlim, med življenjem in smrtjo.

Izkusiti in spoznati vzroke trpljenja v lastnem bitju pomeni postaviti odlo?ilno vprašanje Ujec, kaj te mu?i. Amfortas uteleša izkušnjo v lastni notranjosti. Neko? je bil povezan z Božjim Duhom, zdaj pa pri vsakem dotiku Duha izkuša peko?o bole?ino. To stanje se lahko kon?a le z odrešitvijo. Torej mora ?lovek med številnimi utelesitvami neko? dozoreti in se odrešiti. Ne dá se mu povedati, kaj naj stori, temve? mora spoznanje dose?i sam.

Parsifal ni postavil vprašanja, ko je prvi? obiskal gralov grad, zato se mora vrniti v obi?ajno življenje in se tam boriti, dokler se ne utruji. Šele potem sre?a puš?avnika, ki mu pove vse, kar je potrebno vedeti.

Berite nadaljevanje:

[Misterij svetega grala, 3. del](#)

[Puš?avnik, zadnja preizkušnja in vrnitev kopja](#)

[Misterij svetega grala, 4. del](#)

[Gral Jožefa iz Arimateje](#)

Kar se je zgodilo pred tem

[Misterij svetega grala, 1. del](#)

[Odlo?ilno vprašanje in gral v spisih Hermesa Trismegista](#)

Source:

<https://www.lectorium.si/sl/artikel/misterij-svetega-grala-2-del-percev...>